

2026-07-14

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
AE:PL-93685-55593-ATRTI-30

Petycja

Szanowny Pani Minister,

na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach zwracam się z petycją o podjęcie działań organizacyjnych i legislacyjnych zmierzających do udostępniania zdającym skanów sprawdzonych arkuszy egzaminacyjnych za pośrednictwem platformy Zintegrowanego Interfejsu Użytkownika (ZIU). Wnoszę, aby rozwiązanie to zostało wdrożone początkowo co najmniej w odniesieniu do osób składających wnioski o weryfikację sumy punktów lub odwołania, a docelowo objęło wszystkich zdających egzaminy zewnętrzne.

Obecnie procedura odwoławcza zakłada, że zdający może złożyć przez ZIU wniosek o wgląd do pracy egzaminacyjnej oraz wniosek o weryfikację sumy punktów, jednak sam wgląd do pracy nadal odbywa się fizycznie w siedzibie właściwej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. OKE informują również, że na zapoznanie się z jedną pracą przewidziany jest ograniczony czas, a osoba uprawniona musi stawić się osobiście, bez możliwości działania przez pełnomocnika.

Rozwiązanie to jest niewystarczające z punktu widzenia równości dostępu do procedury odwoławczej. Wielu zdających mieszka daleko od siedzib OKE, co oznacza konieczność ponoszenia kosztów dojazdu, organizacji czasu oraz niekiedy rezygnacji z realnego skorzystania z prawa do kontroli poprawności oceny. W praktyce utrudnia to korzystanie z gwarantowanych środków odwoławczych i osłabia zaufanie obywatela do państwa oraz instytucji publicznych.

Potrzeba zmiany wynika także z jakości samego procesu oceniania. Z doświadczeń wielu zdających wynika, że poziom sprawdzania części prac egzaminacyjnych bywa rażąco niski. Z własnego doświadczenia pamiętam sytuację sprzed około pięciu lat, gdy po sprawdzeniu egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym przyznano mi wynik zaniżony o około 15–20 punktów procentowych. Na miejscu zostałem dodatkowo

zniechęcony do odwoływania się z zapewnieniem, że „wszystko jest dobrze sprawdzone”. Tego rodzaju sytuacje pokazują, że sam formalny dostęp do procedury nie wystarcza, jeżeli praktyczne warunki jej wykorzystania są utrudnione.

Błędne sprawdzenie pracy egzaminacyjnej może mieć bardzo poważne konsekwencje życiowe. Wynik egzaminu zewnętrznego wpływa na możliwość dostania się na studia, wybór kierunku, uzyskanie stypendium, a niekiedy również na dalszą ścieżkę zawodową. W takich warunkach państwo powinno zapewnić maksymalną przejrzystość procesu oceniania oraz prosty, rzeczywisty i powszechnie dostępny mechanizm kontroli prawidłowości oceny.

W środowisku naukowym standardem rzetelnej oceny jest wielostopniowa weryfikacja, w tym recenzowanie ograniczające wpływ błędu jednostkowego. Choć egzaminy zewnętrzne rządzą się innymi zasadami niż publikacje naukowe, zasada przejrzystości i kontroli jakości powinna mieć podobnie istotne znaczenie. Udostępnienie skanów prac w systemie ZIU zwiększyłoby transparentność, pozwoliłoby spokojnie przeanalizować ocenę poza siedzibą OKE i ułatwiłoby przygotowanie merytorycznego wniosku o weryfikację.

Wnoszę zatem o:

wprowadzenie możliwości udostępniania w ZIU skanów sprawdzonych prac egzaminacyjnych osobom składającym wniosek o weryfikację sumy punktów lub odwołanie;

zapewnienie, aby skan zawierał całość arkusza wraz z naniesioną oceną, oznaczeniami egzaminatora i informacjami niezbędnymi do oceny prawidłowości sprawdzenia;

docelowe rozszerzenie tego rozwiązania na wszystkich zdających, niezależnie od tego, czy wszczynają procedurę odwoławczą;

ujednolicenie procedur cyfrowego dostępu do prac we wszystkich Okręgowych Komisjach Egzaminacyjnych;

rozważenie wdrożenia dodatkowych mechanizmów kontroli jakości oceniania prac, zwłaszcza w przypadkach istotnych rozbieżności.

Proponowane rozwiązanie nie wymaga tworzenia całkowicie nowej infrastruktury od podstaw, ponieważ ZIU już dziś funkcjonuje jako narzędzie do obsługi części procedur

egzaminacyjnych. Rozszerzenie go o moduł bezpiecznego udostępniania skanów prac byłoby więc naturalnym kierunkiem rozwoju cyfrowych usług publicznych w edukacji.

W mojej ocenie zmiana ta przyniosłaby trzy podstawowe korzyści: zwiększyłaby przejrzystość działania organów egzaminacyjnych, wyrównałaby realny dostęp do procedury odwoławczej dla osób mieszkających daleko od OKE oraz ograniczyłaby ryzyko, że błędnie oceniona praca przekreśli szanse młodego człowieka na studia. Jednocześnie byłby to ważny sygnał, że państwo traktuje prawa zdających poważnie i buduje zaufanie do instytucji publicznych poprzez jawność oraz nowoczesne rozwiązania cyfrowe.

Z wyrazami szacunku,

